

कर्ण । ¹वसिष्ठ । अलुश । ²शल । डुपद । अनडुह । पाञ्चजन्य । ³स्थिरा । कुलिश । कुम्भी । जीवन्ती । ⁴जित्व । ⁵आण्डीवत् । कर्णादिः ।

सुतङ्गमादिभ्य इञ् प्रत्ययो भवति । सौतङ्गमिः । ⁶मौनचित्तिः ।

सुतङ्गम् । ⁷मुनिचित्ति । विप्रचित्ति । महापुत्र । श्वेत । गडिक । शुक्र । ⁸विप्र । बीजवापिन् । श्वन् । अर्जुन । ⁹अजिर । ¹⁰जीव । सुतङ्गमादिः ।

प्रगदिन्नादिभ्यः ञ्यः प्रत्ययो भवति । प्रागद्यम् ।

प्रगदिन् । मगदिन् । शरदिन् । कलिब । खडिव । गडिव । ¹¹चूडार । मार्जार । कोविदार । प्रगद्यादिः ।

वराहादिभ्यः कक् प्रत्ययो भवति । वाराहकम् । पालाशकम् ।

वराह । पलाश । शिरीष । ¹²पिनद्ध । स्थूण । विदग्ध । विजग्ध । विभग्न । बाहु । खदिर । शर्करा । वराहादिः ।

कुमुदादिभ्यः ठक् प्रत्ययो भवति । ¹³कौमुदिकम् ।

कुमुद । ¹⁴गोमथ । रथकार । दशग्राम । अश्वत्थ । शाल्मली । कुण्डल¹⁵ । ¹⁶मुनिस्थूल । कूट । मुचुकर्ण । कुमुदादिः ।

शिरीषशब्दोऽरीहणादिषु, ¹⁷कुमुदादिषु, वराहादिषु ¹⁸च पठ्यते, औत्सर्गिकोऽपि तत इष्यते, तस्य च ¹⁹वरणादिषु दर्शनाल् लुब् भवति । ²⁰तथा चोक्तम्, शिरीषाणामदूरभवो ग्रामः शिरीषाः, तस्य वनं ²¹शिरीषवनम् इति ॥

जनपदे लुप् । (८१/१२०३)

देशे तन्नाम्नि ²²यश्चातुरर्थिकः प्रत्ययः ²³भवति, तस्य ²⁴देशविशेषे जनपदेऽभिधेये लुब् भवति । ग्रामसमुदायो जनपदः । पञ्चालानां निवासो जनपदः पञ्चालाः । ²⁵कुरवः । मत्स्याः । अङ्गाः । बङ्गाः । ²⁶मगधाः । सुह्याः । पुण्ड्राः । इह कस्मान् न ²⁷भवति, उदुम्बराः अस्मिन्²⁸ सन्ति ²⁹औदुम्बरो ³⁰जनपदः, ³¹वैदिशो जनपदः इति ? तन्नाम्नि इति वर्तते । न चात्र लुबन्तं ³²तन्नामधेयं भवति ॥

वरणादिभ्यश्च । (८२/१३०१)

वरण इत्येवमादिभ्यः उत्पन्नस्य चातुरर्थिकस्य प्रत्ययस्य लुप् भवति । अजनपदार्थं आरम्भः । वरणा-नामदूरभवं ³³नगरं वरणाः । शृङ्गी । शाल्मलयः । चकारोऽनुक्तसमुच्चयार्थं आकृतिगणतामस्य बोधयति । ³⁴कटुकबदर्या अदूरभवो ग्रामः कटुकबदरी । शिरीषाः । ³⁵काञ्ची ।

वरणाः । ³⁶पूर्वो गोदौ । ³⁷आलिङ्ग्यायन । ³⁸पर्णो । शृङ्गी । शाल्मलयः । सदाण्वी । ³⁹वाणिक । वाणिक । ⁴⁰जालपद । मथुरा । उज्जयिनी । गया । तक्षशिला । ⁴¹उरशा । आकृत्या ॥

1. अर्कलुष व. 2. नास्ति व. 3. सिफक् व. 4. अजित्व व, ज्ञावत् इत्यधिकम् व. 5. आण्डीव व. 6. मौनचित्तिः व. 7. मुनिचित्तिः फ. 8. वयप्र व. ड. 9-10. नास्ति व. ड. 11. चूनार व. 12. विनद्ध निवद्ध मूल स्निग्ध इत्यधिकम् व. 13. कौमुदिकः व, गौमधिकः इत्यधिकम् व. 14. गोमथ व. 15. कुन्द मधुकर्ण शुचिकर्ण शिरीष इत्यधिकम् व. 16. मुनिस्थूल फ. 17-19. नास्ति फ. 20. यथा चीवत्तम् क. 21. शिरीषवणम् ह.फ. 22. इति इत्यधिकम् फ. 23. भवति नास्ति व. 24. च इत्यधिकम् फ. 25-26. नास्ति फ. 27. भवति नास्ति क. 28. देशे इत्यधिकम् व.क.फ. 29. इति इत्यधिकम् व. 30. देशः व.क.फ. 31. वैतसो व.क. 32. देशनामधेयं इ.ड. 33. ग्रामः नगरं वा क.ड. 34. कटुकबदर्याः व. 35. नास्ति व. 36. पूर्वो गोदौ अपरेण गोदौ व.क.ह, पूर्वगोदौ अपरगोदौ ड. 37. आलिङ्ग्यायन ड.फ, अबहणी इत्यधिकम् ड. 38. वाणिक इत्यधिकम् व.क. 39. वाणिक व, वाणाक क. 40. जालपदा व. 41. उरसा व.क, उरगा फ.ह.